

Algoritmusok és gráfok

Csima Judit

<http://www.cs.bme.hu/algraf/>

2018. 09. 06. – előadás

Témák

- ❖ könnyű problémák
- ❖ létező algoritmusok
- ❖ általános technikák, algoritmusok
- ❖ adat szerkezetek

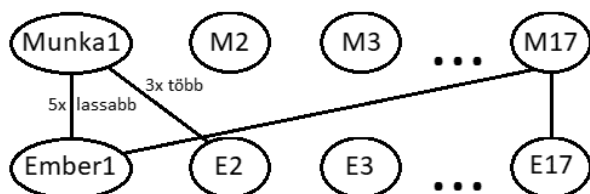
Algoritmus

- ❖ véges eljárás
- ❖ determinisztikus (x -szeres elindítással x -szer ugyanaz az eredmény kapható)
- ❖ jól definiált utasítássorozat
- ❖ mit kell megadni, leírni?
 - leírás:
 - szöveges, pontos
 - pseudo-kód
 - helyesség \neq jószág bizonyítása
 - futási idő = lépésszám (LSZ)
 - algoritmus hány elemi lépést tesz n méretű input esetén
 - feladattól függ
 - n -nek függvénye lesz
 - általában felső becslés (legrosszabb eset)
 - definíció: van olyan c konstans (n -től független), hogy az LSZ legfeljebb $c f(n)$ ha n elég nagy, (ha $n \geq n_0$) akkor $LSZ O(f(n)) \rightarrow$ ordó $f(n)$
- ❖ input: adat \rightarrow algoritmus \rightarrow elvárás: output

Példák

Waze

- ❖ input: honnan? hová? forgalmi adatok
- ❖ cél: leggyorsabb út
- ❖ brute-force: lassú
- ❖ feladatkiosztás:

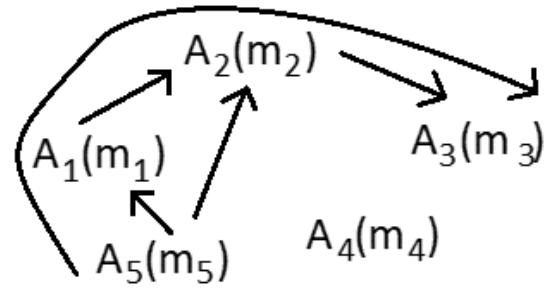

cél: melyik munkákat és ki végzi el leghamarabb?

- ❖ 17 ember, 17 munka \rightarrow 17! lehetőség
- ❖ szuperszámítógép információsebessége: $3 \cdot 10^8 \frac{m}{s^2}$
- ❖ node: magyar módszer – gyors

Akrobaták

- ❖ felül: alacsonyabb, könnyebb
- ❖ lent: magasabb, nehezebb
- ❖ input: súlyok, magasságok
- ❖ cél-output: legmagasabb oszlop
- ❖ brute-force: minden részhalmoz 2^n
- ❖ megoldás: leghosszabb út, \emptyset irányított kör
→ van rá algoritmus

Lépésszám (LSZ)

	piros algoritmus	sárga algoritmus	zöld algoritmus	fekete algoritmus
S input	3 S	1000 S	$\frac{1}{1000} S$	2^S
17 S input	$17 \cdot 3 S$	$17 \cdot 1000 S$	$\frac{1}{1000} (17S)^2$	2^{17S}
mekkora változás?	x17	x17	x17 ²	x2 ^{16S}
hatékonyság	jó	jó	rossz	nagyon rossz

- ❖ tanulság: LSZ-ban a konstans nem érdekes, csak az n szereplése ($n, n^2, n^3, 2^n$)

Minimumkeresés

- ❖ kérdés: legkisebb szám a tárolók közül
- ❖ szövegesen:
 - minimumban tárolom az eddigi legkisebbet, eleinte: $T[0]$
 - végig megyek T -n és ha $T[i] < \min \rightarrow \text{új } \min = T[i]$
- ❖ pszeudo-kód:

```

min=T[0]
for i=1 to n-1:
    if T[i]<min:
        min=T[i]
        min-hely=i
return (min, min-hely)
    
```

- ❖ jóság: mert amikor a legkisebb elemhez érek, akkor az minimumba kerül be és ott is marad
- ❖ input mérete = T hossza (n)
- ❖ elemi lépés = értékadás ($\leq n$) és összehasonlítás ($n - 1$) ($\leq 2n$ ha minimum hely)
- ❖ elvárt output = T tömb minimális eleme – $O(n)$
- ❖ $LSZ \leq 2n - 1$
- ❖ LSZ legfeljebb olyan n -szerű
- ❖ $LSZ O(n)$ (ordó)
- ❖ definíció: van olyan c konstans (n -től független), hogy az LSZ legfeljebb $c \cdot f(n)$ ha n elég nagy, (ha $n \geq n_0$ kisebb/küszöb?) akkor $LSZ O(f(n)) \rightarrow$ ordó $f(n)$
- ❖ ha $LSZ \leq 17n^2 + 1000n - 3 \rightarrow O(n^2)$, mert ha
 $LSZ \leq 17n^2 + 1000n - 3 \leq 17n^2 + 1000n \leq 17n^2 + n^2 = 18n^2$
 \rightarrow igaz, ha $n \geq 1000$

(Minimum search)

	0	1	2	...	$n - 1$
T	8	5	16	...	7
	$T_{[0]}$	$T_{[1]}$	$T_{[2]}$		$T_{[n-1]}$

Rendező algoritmusok

- ❖ $LSZ(n)$ = hány elemi lépést tesz az algoritmus egy n méretű inputon a legrosszabb esetben
- ❖ $LSZ(n) \leq \underbrace{\dots}_{\text{felső becslés}}$
- ❖ c konstans nem fontos – elhagyható
- ❖ definíció: $LSZ(n)O(f(n))$ ha van $\left\{ \begin{matrix} c \\ n_0 \end{matrix} \right. LSZ(n) \leq c \cdot f(n)$ ha $n \geq n_0$
 - például: $LSZ(n) \leq 8n^2 + 3n - 7 \underset{n \geq 1}{\leq} 8n^2 + 3n = 8n^2 + 3n^2 = \underbrace{11}_c n^2$

Példák

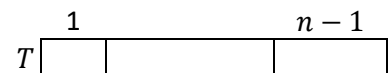
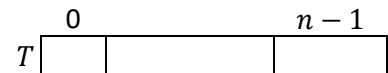
Függvény lépésszámok

- ❖ n $O(n)$
- ❖ $100n^2 + \log_{2n} + 7$ $O(n^2)$
- ❖ $\frac{n^3}{10000}$ $O(n^3)$
- ❖ $7n$ $O(n)$
- ❖ $38n + 17$ $O(n)$
- ❖ $10n - 3$ $O(n)$
- ❖ $n^2 - n + 5$ $O(n^2)$
- ❖ $3n^2 - 27n + 3$ $O(n^2)$

Kiválasztásos rendezés

(Selection sort)

- ❖ $O(n^2)$ összehasonlítás
- ❖ $O(n)$ csere
- ❖ 0. kör:
 - minimum keresés 0-tól $n - 1$ -ig terjedő tömbben és minimum $T[0]$ -ba mozgatása
- ❖ 1. kör:
 - minimum keresés 1-től $n - 1$ -ig terjedő tömbben és minimum $T[1]$ -be mozgatása
- ❖ pszeudo-kód:

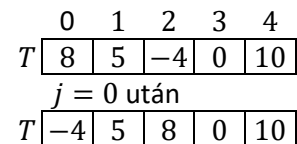


```

for j=0 to n-2
    min=T[j]
    min-hely=j
    for i=j+1 to n-1
        if T[i]<min
            min=T[i]
            min-hely=i
    csere T[j] és T[min-hely]
    
```

- $\leq n$ lefutás

} $\leq c \cdot n$ lépés

- ❖ jóság:
 - 0. körben a minimum bekerül előre, 1. körben a 2. legkisebb minimum kerül ...
- ❖ lépésszám:
 - $LSZ(n) =$ összehasonlítás, értékadás $- O(n^2)$
 - $\leq \underbrace{n}_{\leq n \text{ db } j} \cdot \underbrace{cn}_{\text{egy } j \text{ esetén } \leq c \cdot n \text{ munka}}$ csere $- O(n)$

Lineáris keresés

- ❖ adott: T különböző számokkal
- ❖ kérdés: s helye T -ben
- ❖ lineáris keresés: végig a tömbön, ha $\begin{matrix} \text{van } s \rightarrow \text{megvan} \\ \text{nincs } s \rightarrow \text{None} \end{matrix}$
- ❖ $LSZ(n) \leq n$

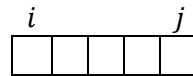
Bináris keresés – oszd meg és uralkodj

(Binary sort)

- ❖ ha T rendezett \rightarrow helyek egymás után indexelve
- ❖ ötlet: s és T [közép] összehasonlítása
 - T [közép] $> s \rightarrow$ keresés az 1. félben
 - T [közép] $= s \rightarrow \checkmark$
 - T [közép] $< s \rightarrow$ keresés a 2. félben
- ❖ kérdés:

- közép:

- alsó egész rész: $\left\lfloor \frac{i+j}{2} \right\rfloor$
- felső egész rész: $\left\lceil \frac{i+j}{2} \right\rceil$

- ha T üres \rightarrow none

- ❖ lépésszám:

- $LSZ(n) =$ összehasonlítás $= ?$
- $n = 2^k \rightarrow (1 \text{ öh.}) \rightarrow 2^{k-1} = \frac{n}{2} \rightarrow (2 \text{ öh.}) \rightarrow \frac{n}{4} = 2^{k-2} \dots 2^0 = 1$
- $\leq k + 1 = \log_2 n + 1 \leq 2 \cdot \log_2 n \rightarrow O(\log_2 n)$

Beszúrásos rendezés

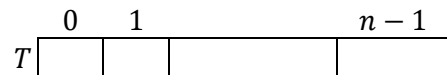
(Insertion sort)

- ❖ $O(n \cdot \log n)$ összehasonlítás
- ❖ $O(n^2)$ mozgatás
- ❖ $T[0]$ 1 db elem \rightarrow rendezett
- ❖ $T[1]$ -t beszúrja 0-ba
- ❖ $T[2]$ -t beszúrja 1-be
- ❖ általánosan:

- mikor $T[i]$ jön: $T[i]$ beszúrása $\begin{matrix} \nearrow \text{ helyének megkeresése} \\ \searrow \text{ elemek jobbra mozgatása} \end{matrix}$

- ❖ lépésszám:

- $LSZ(n) = n$ db beszúrás
- minden keresés: $O(\log n)$
- összes mozgatás: $1 + 2 + \dots + n - 1 \rightarrow \frac{n \cdot (n-1)}{2}$
- $LSZ(n) \leq n \cdot O(\log n) + \frac{n \cdot (n-1)}{2} \leq c \cdot n^2 < c \cdot \log n \leq c \cdot n \rightarrow O(n^2)$

Buborékrendezés

(Bubble sort)

- ❖ $O(n^2)$ összehasonlítás
- ❖ $O(n^2)$ csere
- ❖ pseudo-kód:

```
for i = n to i > 0
  for j = 0 to i-1
    if tömb[j] > tömb[j+1]
      csere: tömb[j], tömb[j+1]
```

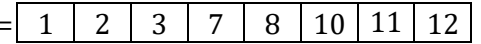
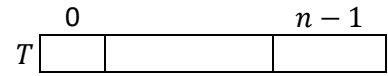
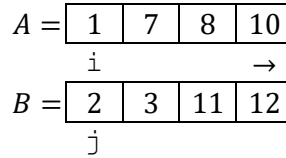
Összefésüléssel rendezés (ÖFR)

(Merge sort)

- ❖ input: T tömb
- ❖ output: rendezve T tömb
- ❖ ÖFR n hosszú T tömbre:

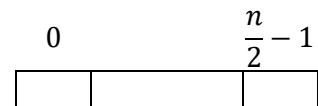
- ha $n = 1 \rightarrow$ kész vagyunk, $output = input$
- ha $n \geq 2$:

- ÖFR a T 1. felére $\rightarrow A$ tömb
- ÖFR a T 2. felére $\rightarrow B$ tömb
- A és B összefésülése
 $\rightarrow i = 0, j = 0, l = 0$

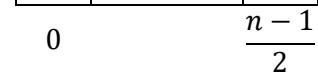
- 1. kérdés – 1. fele

- ha $n =$ páros: $\frac{n}{2}$
- ha $n =$ páratlan: $\frac{n-1}{2}$

- 2. kérdés – A és B összefésülése

- input: rendezett A és B tömbök
- output: 1 db $len(A) + len(B)$ rendezett tömb A és B elemeivel

- ❖ pszeudo-kód:

```
while i < len(A) and j < len(B):
```

```
    if A[i] < B[j]:
        C[l] = A[i]
        i += 1
```

```
    else:
        C[l] = B[j]
        j += 1
        l += 1
```

❖ i : itt tartok a A tömbben

❖ j : itt tartok a B tömbben

❖ l : itt tartok az outputban

```
while i < len(A):
```

```
    D[l] = A[i]
    i += 1
    l += 1
```

```
while j < len(B):
```

```
    D[l] = B[j]
    j += 1
    l += 1
```

- ❖ összefésüléssel rendezés jósága:

- C első eleme: A és B legkisebb eleme, mert a minimum elem $A[0]$ vagy $B[0]$
- később: mindig a maradék legkisebb eleme kerül C -be
- A és B összefésülésének lépésszáma:
 - összehasonlítás \leq mozgások
 - mozgás = $len(A) + len(B)$
 $\rightarrow LSZ = O(len(A) + len(B))$

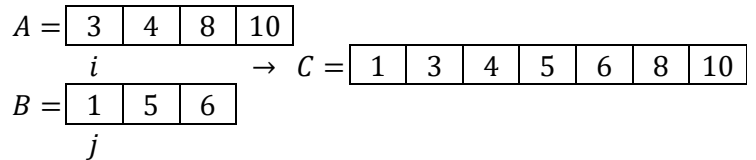
- ❖ jóság teljes indukcióval:
 - n -re vonatkozó indukcióval
 - $n = 1$ -re ✓
 - feltételezve, hogy $n = 1$ -re igaz \rightarrow ÖFR jó, $ln \leq n - 1$ méretű a tömb $\rightarrow A$ és B valóban rendezett A és B ÖFR-e is jó
 - ÖFR n méretűre:

$$\log_2 n = \left\{ \begin{array}{l} \text{ÖFR } n \text{ méretűekre} + O(n) \\ \text{ÖFR } \frac{n}{2} \text{ méretűekre} + O(n) \\ \text{ÖFR } \frac{n}{4} \text{ méretűekre} + O(n) \\ \text{ÖFR } \frac{n}{8} \text{ méretűekre} + O(n) \end{array} \right\} \rightarrow O(n \log n)$$

- ❖ lépésszám:
 - $LSZ(n) = O(n \cdot \log n)$

Példa

- ❖ $A = 3, 4, 8, 10$
- ❖ $B = 1, 5, 6$
- ❖ pszeudo-kód:

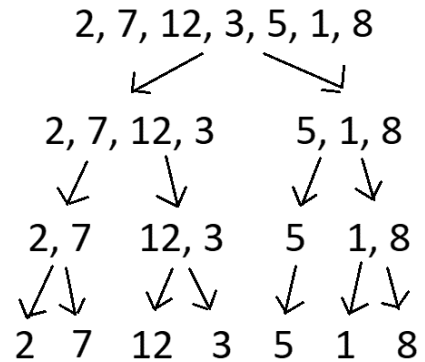
amíg: $i < \text{len}(A)$ és $j < \text{len}(B)$
 ha $A[i] \leq B[j]$

$A[i]$ megy az output következő cellájába
 egyébként:

$B[i]$ megy az outputra
 amelyik nem fogyott el azt átmásolom az output végére

Példa – ÖFR 2,7,12,3,5,1,8-ra

- ❖ ÖFR a tömb 1. felére (2,7,12,3) \rightarrow 2,3,7,12
 - ÖFR 2,7-re
 - ÖFR 12,3-ra
- ❖ rendezés a 2. felére (5,1,8) \rightarrow 1,5,8
- ❖ 2 fél rendezése (2, 3, 7, 12) és (1, 5, 8) \rightarrow 1, 2, 3, 5, 7, 8, 12

Rendezés

- ❖ van-e gyorsabb rendező algoritmus?
 - definíció: összehasonlításalapú rendező alap csak 2 módon nyúl a T tömb elemeihez
 - mozgatás
 - $T[i] < T[j]$ összehasonlítás
 - legjobb: összefésüléssel: $O(n \cdot \log n)$
 - minden összehasonlítás alapú rendező algoritmus LSZ -a $\geq \frac{1}{4} \cdot n \cdot \log n$

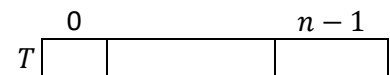
Ládarendezés

(Box sort)

- ❖ input: T tömb, minden eleme egész és $T \in \{0, 1 \dots n-1\}$
- ❖ output: T rendezve = B tömb
- ❖ pszeudo-kód – menete:

m méretű (0 -val teli) B tömb (bool tömb) létrehozása

```
for i=0 to n-1:
    B[T[i]]=1
for g=0 to n-1:
    if B[j]==i:
        print j
```


$T = \begin{bmatrix} 1 & 8 & 3 & 7 & 2 & 6 \end{bmatrix} \quad m = 9$

elején:

$B = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$

végén:

$B = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$

- ❖ kérdések: mért helyes? mennyi lépésszám?

➤ LSZ :

- $O(1)/O(m)$
 - $O(n)$
 - $O(m)$
- } $O(n+m)$

- egyik rész $\leq C_1 \cdot n$
- másik rész $\leq C_2 \cdot m$ } $\rightarrow C_3$
- egész $\leq C_1 \cdot n + C_2 \cdot m \leq \max\{C_1, C_2\} \cdot (n+m)$

- ❖ jóság: outputon a sorrend = B indexeinek sorrendje és indexelés rendezett

- ❖ megjegyzések:

- nem összehasonlítás alapú rendezés
- ha $n = O(n)$
 - pl.: $n = 1000n$
 - vagy $m = \text{konstans} \rightarrow O(n+m) = O(n)$
- csak akkor jó, ha m ismert és nem nagy
 - pl.: ha $m = 2^{128}$ $n \approx 20000$

- ❖ számrendezés:

- valóságban nem csak számok rendezése (pl.: különböző adatok)
- objektumok tárolása (pl.: több adatból álló sor; egyik komponens alapján könnyű keresni)

Példa

- ❖ cél: gyors, komponens alapú keresés

- ❖ 1. megoldás:

- rendezett tömb a komponens alapján és utána bináris keresés $O(\log n)$
- kitérő: T tömb
 - adatszerkezet = tárolási mód, ahol 1 lépésben i cellára lehet menni
 - beszúrás nehéz: $O(n)$ [$\leq n$ lépés]
 - törlés: $O(n)$

- ❖ 2. megoldás: láncolt lista

Láncolt lista

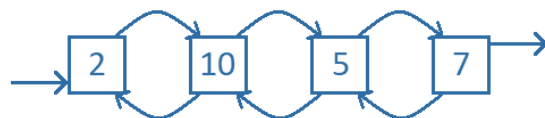
(Linked list)

- ❖ beszúrás: $O(1)$
- ❖ keresés: $O(n) \rightarrow$ törlés: $O(n)$
- ❖ különbség: tömbben vannak indexek

- ❖ keresés, bekérés, törlés

nehéz listában nehéz tömbben

- ❖ cél: adatszerkezet, ahol keresés, beszúrás, törlés is gyors \rightarrow bináris fa

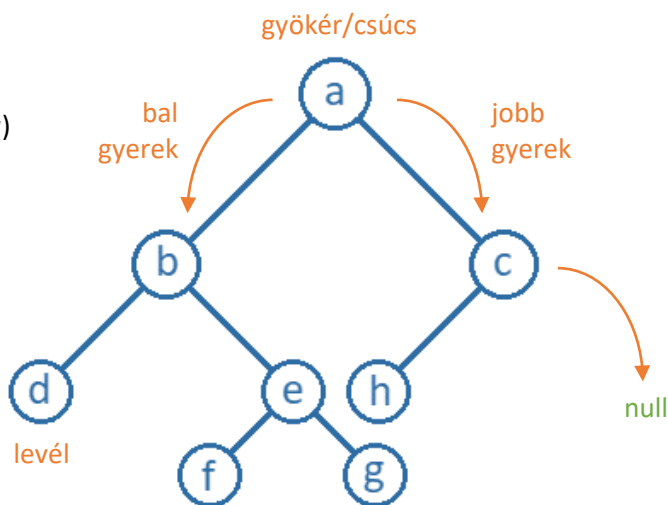

Bináris-fa

(Binary tree)

Részei

- ❖ gyökér (pl.: a)
- ❖ szint (pl.: $a, b - c$)
- ❖ csúcs: ≤ 2 gyereke (pl.: $a \rightarrow b \ \& \ c$)
- ❖ levél: 0 gyerek (pl.: d, f, g, h)

Tárolás - mutatókkal

- ❖ gyökérmutató
- ❖ minden csúcsnál:
 - szülő mutató
 - bal gyerekmutató
 - jobb gyerekmutató
- ❖ \emptyset gyerek: nullpointer
- ❖ például:
 - $szülő(b) = a$
 - $bal - gyerek(f) = null$
 - $jobb - gyerek(e) = g$
- ❖ kérdés: eljárás a fa összes csúcsának egyszeri végig nézésére (teljes lista)

Preorder fabejárás

- ❖ rekurzív
- ❖ input: lineáris fa egy x csúcsa
- ❖ cél: x -nél gyökerező farész bejárása
- ❖ működés:
 - $pre(x)$:
 - x látogatása
 - $pre(bal-gyerek(x))$, ha van
 - $pre(jobb-gyerek(x))$, ha van

- ❖ példa:
 - $pre(a)$:
 - a látogatása
 - $pre(b)$:
 - b látogatása
 - $pre(d)$
 - $pre(e)$:
 - ◆ e látogatása
 - ◆ $pre(f)$
 - ◆ $pre(g)$
 - $pre(c)$:
 - c látogatása
 - $pre(h)$

$$a \quad b \quad \overbrace{d \quad e \quad f \quad g}^{pre(b)} \quad \overbrace{c \quad h}^{pre(c)}$$

Inorder bejárás

- ❖ rekurzív
- ❖ input: x csúcs
- ❖ cél: x -nél gyökerező farész bejárása
- ❖ működés:
 - $in(x)$:
 - $in(bal-gyerek(x))$
 - x látogatása
 - $in(jobb-gyerek(x))$

$$\overbrace{\overbrace{d}^{in(d)} \ b \ \overbrace{f \ e \ g}^{in(e)}}^{in(b)} \ a \ \overbrace{h \ c}^{in(c)}$$

- ❖ példa:
 - $in(a)$:
 - $in(b)$:
 - $in(d)$
 - b látogatása
 - $in(e)$:
 - ◆ $in(f)$
 - ◆ e látogatása
 - ◆ $in(g)$
 - a látogatása
 - $in(c)$:
 - $in(h)$
 - c látogatása

Postorder bejárás

- ❖ rekurzív
- ❖ input: x csúcs
- ❖ cél: x -nél gyökerező farész bejárása
- ❖ működése:
 - $post(x)$:
 - $post(bal-gyerek(x))$
 - $post(jobb-gyerek(x))$
 - x látogatása

$$\overbrace{\overbrace{d}^{post(d)} \ \overbrace{f \ g \ e}^{post(e)} \ b}^{post(b)} \ \overbrace{h \ c}^{post(a)} \ a$$

- ❖ példa:
 - $post(a)$:
 - $post(b)$:
 - $post(d)$
 - $post(e)$:
 - ◆ $post(f)$
 - ◆ $post(g)$
 - ◆ e látogatása
 - b látogatása
 - $post(c)$:
 - $post(h)$
 - c látogatása
 - a látogatása

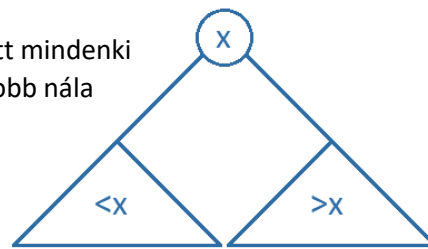
Lépésszám

- ❖ $pre(x)$:
 - 3 lépés/ x csúcs:
 - x látogatása
 - $bal-gyerek \ van-e$
 - $jobb-gyerek \ van-e$
 - $\rightarrow O(1) =$ konstans lépés/csúcs egy x -re
 - összesen: $O(n)$ $n =$ csúcsok száma
- ❖ inorder és postorder esetén is hasonló

Bináris keresőfa

- ❖ bináris fa, csúcsaiban számok vannak
- ❖ minden x értékre teljesül, hogy a bal gyerekei között mindenki kisebb nála, a jobb gyerekei között mindenki nagyobb nála

(Binary search tree)

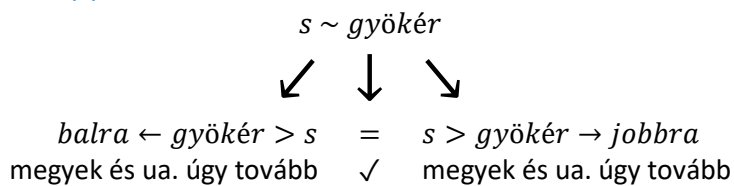

Műveletek

- ❖ o = szintszám
- ❖ s = érték

Keres(s)

(Search)

Beszúrás(s)

(Insert)

- ❖ $keres(s)$, aminek a végén észrevesszük, hogy s nincs a fában
- ❖ pont ott vesszük észre, ahol lennie kéne \rightarrow oda beszúrás

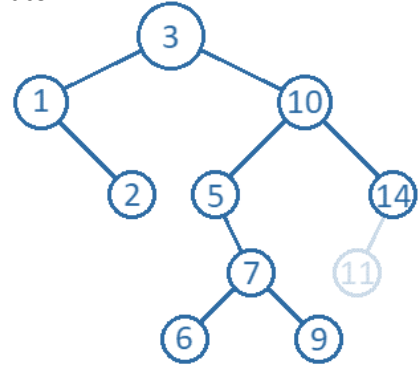
Törlés(s)

(Delete)

- ❖ $keres(s)$
 - megtalálom \rightarrow törlés \rightarrow nincs ✓
 - megtalálom \rightarrow 3 eset:
 - s -nek nincs gyereke \rightarrow s törlése (pl.: 1-es jobb gyerek mutatója *null* lesz)
 - s -nek 1 gyerek van \rightarrow s helyére kerül az 1 gyerek
 - s -nek 2 gyereke van – mi legyen s helyén:
 - bal oldal legnagyobb elemét
 - jobb oldal legkisebb elemét
- ❖ lépésszám:
 - $keres(s)$: $O(h)$, utána $O(1)$
 - (konstans) állítás a könnyű esetben és a nehézben minimumkeresés $O(h)/O(h)$ szintet fel és $O(1)$ esetleg a 2 törlésre $\rightarrow O(h)$
 - $\log_2 n \leq h \leq n$
 - legkisebb szint, ha
 - 1. szint 1
 - 2. szint 2
 - ...
 - k. szint 2^k \rightarrow tele van mind
 - $n = 1 + 2 + 2^2 + \dots + 2^{k-1} = 2^k - 1$
 - $2^k - 1 \rightarrow 2^k = n + 1 \rightarrow k = \log_2(n + 1)$
 - ha teljes bináris fa van \rightarrow minden művelet $O(\log_2 n)$

Kiegyensúlyozás

- ❖ baj: beszúrás, törlés elszúrja a teljességet $\rightarrow h$ nem lesz $O(\log_2 n)$
- ❖ megoldás: kiegyensúlyozott bináris keresőfa:
 - bináris keresőfa + tulajdonság a fa alakjára
 - $h = O(\log_2 n)$
 - e tulajdonság törlés és beszúrás után gyorsan helyreállítható

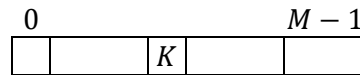
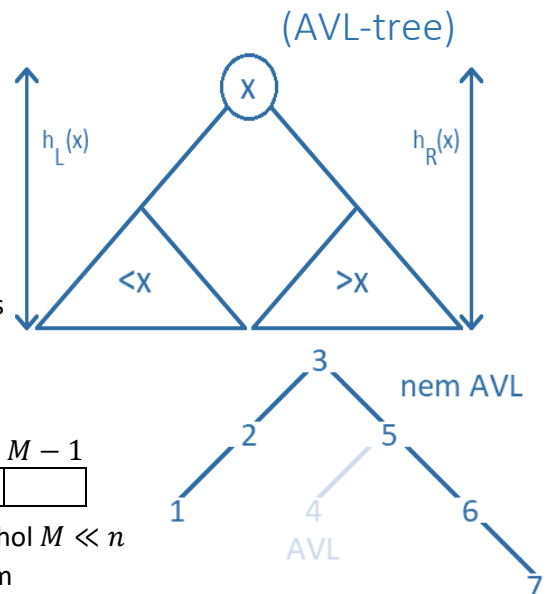

Példa

- ❖ keres(3): 1 lépés
- ❖ keres(1): gyökérben 3 \rightarrow ha van 1, akkor biztos balra \rightarrow bal-gyerek(3) = 1
- ❖ keres(9): keresési út: 3, 10, 5, 7, 9 \checkmark
- ❖ keres(11): 3, 10, 14 \rightarrow vége \rightarrow nincs, tehát: beszúrás(11)

AVL-fa

- ❖ bináris keresőfa, ahol $\forall x$
- ❖ $h_L(x)$ = bal fa magassága
- ❖ $|h_L(x) - h_R(x)| \leq 1$
- ❖ beszúrás után: ≤ 2 forgatás elég az AVL visszaállítására
- ❖ törlés után: $\leq h \leq 1,44 \log_2 n$ forgatás elég
- ❖ másik megoldás számok tárolására: keres, beszúr, törlés
 - például: Neptun kód alapú ládarendezés szerinti tárolás
 - minden művelet 1 lépés
 - hány cella? $36^6 = 2 \cdot 10^9$ – 25000 diáknak
 - módosított ötlet: hash
 - alaphelyzet: számok tárolása
 - számok $\in \{0, 1, \dots, m - 1\}$
 - van egy h hash függvény: $a: k \rightarrow h \in \{0, 1, \dots, M - 1\}$ ahol $M \ll n$
 - ha K -ra $h(K)$ -t kiszámolom és K -t a $k(K)$ cellába rakom
 - pl.: $h(K) = K \text{ } M\text{-mel vett osztási maradéka} - h(K) = K \bmod M$
- ❖ probléma: ütközés

Példa

- ❖ $h(K) = K \bmod M$
- ❖ $h(3) = 3$ $h(11) = 0$ $h(15) = 4$

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11			3	16						
↓			↓							
22			25							
↓			↓							
44			14							

Hash

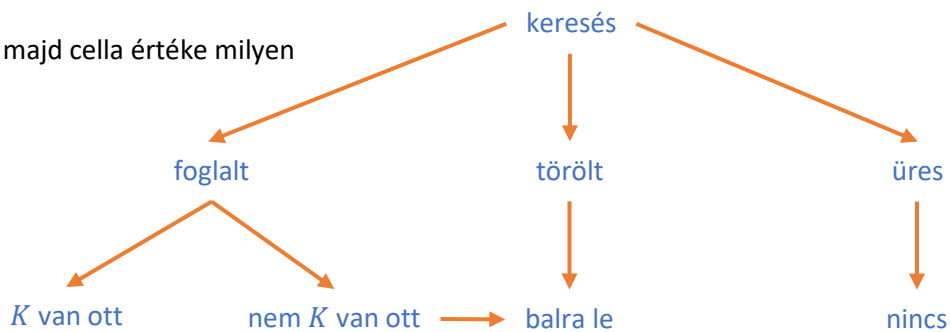
- ❖ hash: vödrös, lineáris próba

Cellák állapota

- ❖ foglalt: van értéke
- ❖ üres: nincs és nem is volt értéke
- ❖ törölt (*): nincs, de volt értéke

Keres(k)

- ❖ kiszámítás, majd cella értéke milyen

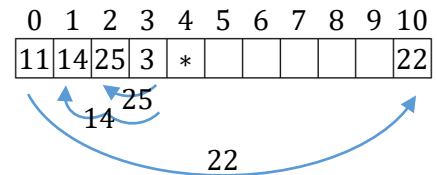

Beszúrás(k)

- ❖ $keres(k)$ + annak megfelelően beszúrás, ahova nem foglalt (ha foglalt \rightarrow balra menni)

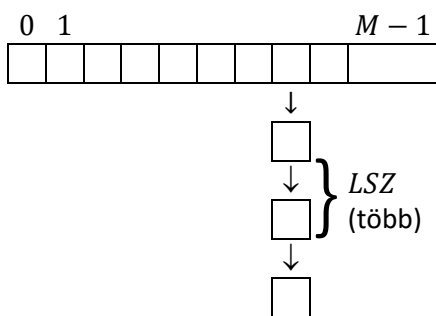
Törlés(k)

- ❖ $keres(k)$ + töröltre állítás

Hatékonyaság

- ❖ legrosszabb eset LSZ-a:
 - keresésnél: n vödrösnél/lineáris próba
- ❖ átlagosan jó (nem legrosszabb eset)
- vödrös hash:

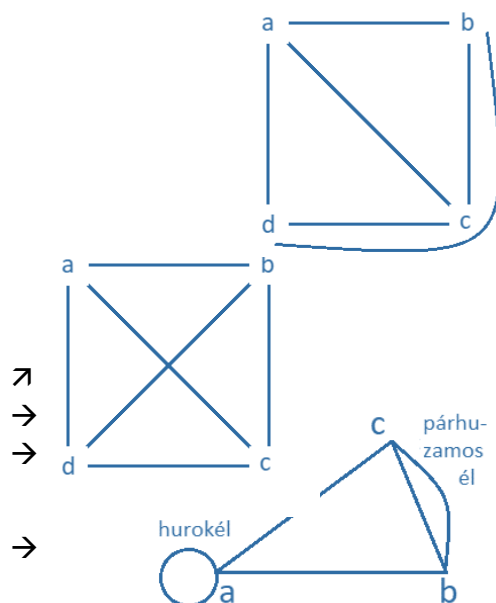
- ha szép a hash (= egyenletes szétszórás) függvény és M helyre rakok n elemet
- $\frac{n}{M}$ hosszú listák ≤ 1
- tipikusan $M = 1.2$ (elemek várható száma) \rightarrow minden lista rövid \rightarrow lépésszám átlagosan: $O(1)$
- nyílt címzésnél is:
 - $\leq 80\%$ -a van tele a táblának
 - várhatóan ≤ 4 lépés minden művelet

	hash	AVL-tábla
legrosszabb eset LSZ	n	$O(\log_2 n)$
átlagos LSZ	konstans	$O(\log_2 n)$
kell-e rendezés	nem	igen
min, max	nem tudok	tudok
nagyon sok elem jön	baj	nem baj

Gráfok

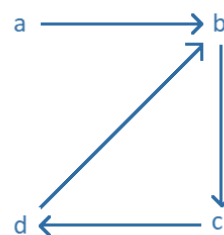
Irányítatlan gráf

- ❖ $G = (\underbrace{V}_{\substack{\text{vortex} \\ \text{csúcsok}}}, \underbrace{E}_{\substack{\text{edge} \\ \text{élek}}})$
- ❖ $n =$ csúcsok száma
- ❖ $e =$ élek száma – ki kivel van összekötve
- ❖ $\{1, 2, \dots, n\}$
- ❖ $\{v_1, v_2, \dots, v_n\}$
- ❖ $G = (\{a, b, c, d\}, \{ab, bc, cd, da\})$
- ❖ $G = (\{a, b, c, d\}, \{ab, ac, ad, bc, bd, cd\})$
- ❖ teljes gráf: minden él minden éllel összekötve (itt: K_4)
- ❖ egyszerű gráf: nincs hurokél, nincs párhuzamos/összetett él
 - $0 \leq e \leq \binom{n}{2} = \frac{n(n-1)}{2} = O(n^2)$
- ❖ összetett gráf: van hurokél és/vagy párhuzamos él

Irányított gráf

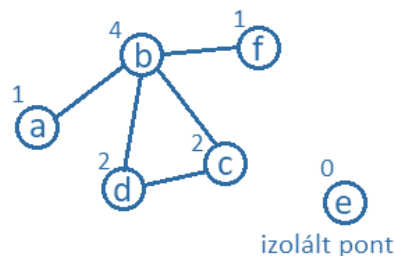
- ❖ $G = (\underbrace{V}_{\substack{\text{vortex} \\ \text{csúcsok}}}, \underbrace{E}_{\substack{\text{edge} \\ \text{élek}}})$
- ❖ E -beli éleknél fontos a sorrend
- ❖ $G = (\{a, b, c, d\}, \{\overrightarrow{ab}, \overrightarrow{bc}, \overrightarrow{cd}, \overrightarrow{db}\})$ →
- ❖ egyszerű gráf:
 - $0 \leq e \leq n(n-1) = O(n^2)$

Fokszám

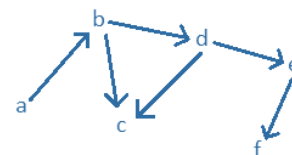
Irányítatlan gráfban

- ❖ v csúcs foka: $\underbrace{d}_{\substack{\text{degree} \\ \text{fok}}}(v) =$ ráilleszkedő élek száma
- ❖ $\sum_{v \in V} d(v) = 2e$
- ❖ egy él 2 csúcs fokszámát növeli

Irányított gráfban

- ❖ v csúcs foka: $d_{be}(v) =$ v -be befutó él
- ❖ v csúcs foka: $d_{ki}(v) =$ v -ből kifutó él
- ❖ $\sum_{v \in V} d_{be}(v) = \sum_{v \in V} d_{ki}(v) = e$

Út

Irányítatlan gráfban

- ❖ irányítatlan út u_0, u_1, \dots, u_n úgy, hogy u_0u_1 él, u_1u_2 é, ..., $u_{n-1}u_n$ él
- ❖ egyszerű út: 1 csúcs maximum 1 alkalommal kerül bejárásra

Irányított gráfban

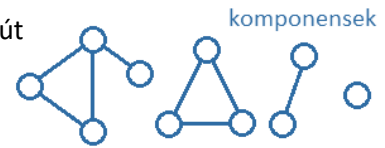
- ❖ irányított út: u_0, u_1, \dots, u_n , ahol $\overrightarrow{u_0u_1}, \overrightarrow{u_1u_2}, \dots, \overrightarrow{u_{n-1}u_n}$
- ❖ egyszerű irányított út: út, ahol 1 csúcs csak 1 alkalommal kerül bejárásra
- ❖ kör: u_0, u_1, \dots, u_n rögzített, egyszerű, ahol $\overrightarrow{u_nu_0}$ is él

Kör

- ❖ irányított kör: u_0, u_1, \dots, u_n rögzített, egyszerű út $\overrightarrow{u_n u_0}$

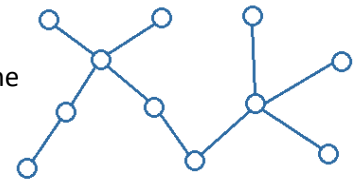
Összefüggőség

- ❖ irányítatlan gráf összefüggő: bármely csúcsból bármely csúcsba van út
- ❖ komponens: önmagukban összefüggő gráf

Fa

- ❖ összefüggő, körmentes, (általában) irányítatlan gráf
- ❖ tétel: ha F egy ≥ 2 pontú fa, $\rightarrow F$ -ben van ≥ 2 elsőfokú csúcs
- ❖ bizonyítás: vegyük a leghosszabb utat F -ben, 2 vége: x, y
 $\rightarrow d(x) = d(y) = 1$,
 - mert ha x -nek lenne még 1 éle, ahol:
 - z nincs a leghosszabb úton: z -be menve még hosszabb út lenne
 - z rajta van a leghosszabb úton: kör lenne, de ez fa
- ❖ tétel: n csúcsú F fában $n - 1$ él van
- ❖ bizonyítás: indukcióval n -re
 - $n = 1 \rightarrow 0$ él \checkmark
 - feltételezzük, hogy tudjuk, hogy n csúcsú fában $n - 1$ él van, kéne: $n + 1$ csúcsban n él van
 - $n + 1$ csúcsú F' fában van elsőfokú csúcs \rightarrow hagyjuk el ezt a csúcst és a rá illő éleket
 - F'' n csúcsú fa $\rightarrow n - 1$ éle van F'' -nek $\rightarrow F'$ -nek n van

Gráfok reprezentációja

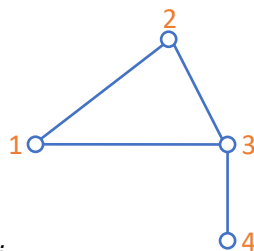
Szomszédossági mátrix

- ❖ n csúcsú gráf $\rightarrow nxn$ -es mátrix

- ❖ irányítatlan: $A \begin{bmatrix} i & j \\ \text{i. sor} & \text{j. oszlop} \end{bmatrix} = \begin{cases} 1 & i=j \\ 0 & \text{különben} \end{cases}$ – szimmetrikus

- ❖ például:

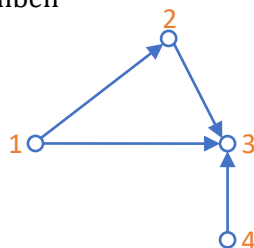
	1	2	3	4
1	0	1	1	0
2	1	0	1	0
3	1	1	0	1
4	0	0	1	0

- ❖ irányított: $A[i, j] = \begin{cases} 1 & i \rightarrow j \\ 0 & \text{különben} \end{cases}$ – nem szimmetrikus

- ❖ például:

	1	2	3	4
1	0	1	1	0
2	0	0	1	0
3	0	0	0	0
4	0	0	1	0

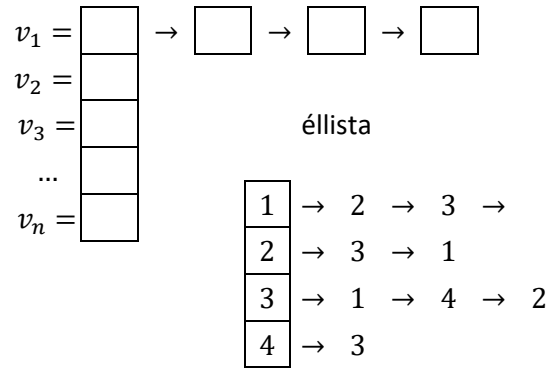

- ❖ v csúcs fokszám: hány 1 van a v irányítatlan sorában
- ❖ v csúcs kifoka: hány 1 van v irányított sorában
- ❖ v csúcs befoka: hány 1 van v oszlopában
- ❖ mátrix mérete: n^2

A	1	2	3	...	n
1					
2					
3					
...					
n					

Szomszédossági lista / éllista

- lista, a v_1 szomszédai esetén v_1 -ből megy él
- v csúcs fokszáma: $L[v]$ listájának hossza
- v csúcs kifoka: $L[v]$ listájának hossza
- v csúcs befoka: ahányszor v szerepel összesen a listában
- éllista mérete:
 - irányítatlan: $n + 2$
 - irányított: $n + e$

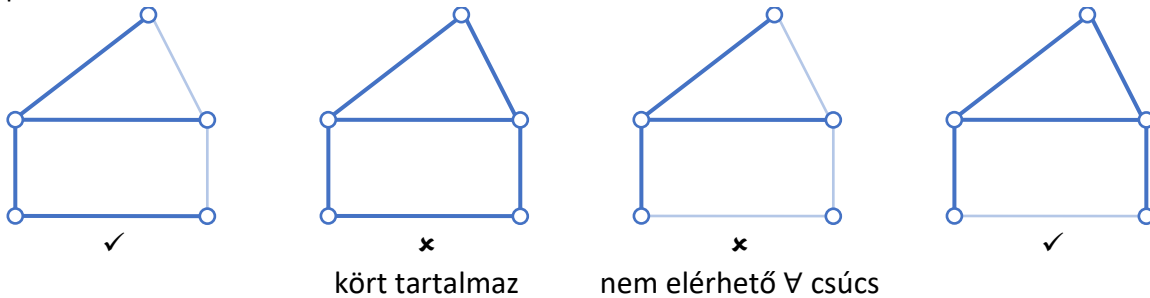
Hatékonyság

	mátrix	éllista
LSZ	$O(n^2)$	$O(n + e)$
van-e él ($i-j$)	1	$\frac{d(i)}{d_{ki}(i)}$
$d(i)$ kiszámolása	n	$d(i)$
$d_{ki}(i)$ kiszámolása	n	$d_{ki}(i)$
$d_{be}(i)$ kiszámolása	n	$O(n + e)$
i szomszédban végigmenni	n	$d(i)$

2018. 10. 25. – előadás

Feszítőfa

- ❖ G irányítatlan gráfban:
 - F fa
 - F élei G -nek is élei (F részgráfja G -nek)
 - G minden csúcsát eléri F
- ❖ például:

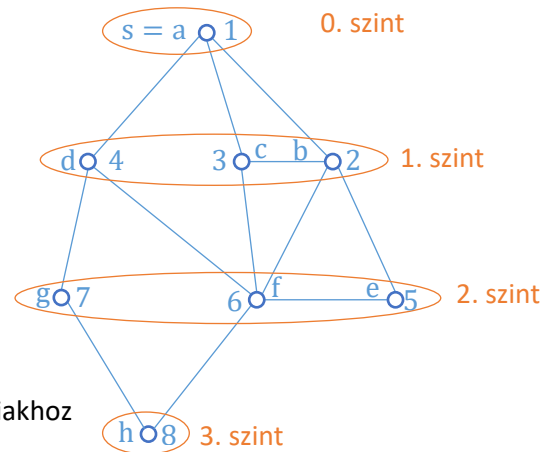

- ❖ mikor van G -ben feszítőfa:
 - G összefüggő
 - bizonyítás: G -ben van F feszítőfa $\rightarrow F$ élein át minden csúcsból minden másik csúcs elérhető
 - $\leftarrow G$ összefüggő, ha G körmentes, akkor $F = G$

BFS (szélességi bejárás)

- ❖ megtalálja a legrövidebb utat s -ből minden v -be
- ❖ cél: irányítatlan G -ben feszítőfa
- ❖ kezdőcsúcs: s
- ❖ 1. körben: s szomszédjaiba megyek
- ❖ 2. körben: s szomszédok új szomszédjaiba, ha még nem voltam ott
- ❖ majd minden körben az előző körben bekerültek új szomszédjait járom be
- ❖ G összefüggő \rightarrow felfedező élek (amikkel új csúcsba jutok) feszítőfát alkotnak
- ❖ F összefüggő, mivel új élek mindig kapcsolódnak korábbiakhoz
- ❖ F körmentes, mivel élek mindig új csúcsba vezetnek

(Breadth first search)

2018. 11. 08. – előadás

Példa

- ❖ $bejárva[v] = \begin{cases} 1 & \text{ha } v = s \\ 0 & \text{különben} \end{cases}$
- ❖ $Q = \{s\}$ bejárt csúcsok, de a szomszédai még nem kerültek vizsgálatra
 - sor: lista, mely hátuljába kerül be az elem és az elejéből kerül kivételre
- ❖ $T = \emptyset$ (felfedező élek)
- ❖ pseudo-kód:

```
while Q ≠ ∅
    v = Q első csúcsa
    for all w szomszédjára v-nek
        if bejárva[w] == 0
            bejárva[w] = 1
            (v, w) T-be
            w-t Q végére
```

- ❖ megjegyzések:
 - G lehet irányított/irányítatlan
 - ha G mátrixosan adott:
 - $O(n) \rightarrow \text{BFS } O(n^2)$

```
for w = 1 to n
    if A[v, w] == 1
```

- ha G éllistas
 - $O(d(v)) \rightarrow \text{BFS } O(n + e)$

```
for w in L[v]
```
- minden csúcsot bejár, ahova vezet s -ből út

BFS(G)

❖ pszeudo-kód:

```
bejárva[v]=0 minden  $v \in V$ -re  
T= $\emptyset$   
for v=1 to n:  
    if bejárva[v]==0:  
        BFS( $G, v$ )
```

BFS(G, u)

❖ pszeudo-kód:

```
bejárva[u]=1  
Q={u}
```

BFS(G, s)

❖ pszeudo-kód:

```
távolság[v]={0, ha  $v=s$ ; * különben  
Q={s}  
T= $\emptyset$   
while Q $\neq \emptyset$   
    v=Q első csúcsa  
    kiveszem v-t Q-ból  
    for all w szomszédjára v-nek  
        if távolság[w]==*  
            bejárva[w]=távolság[v]+1
```

Lépésszám

❖ $BFS(G): O(n)$

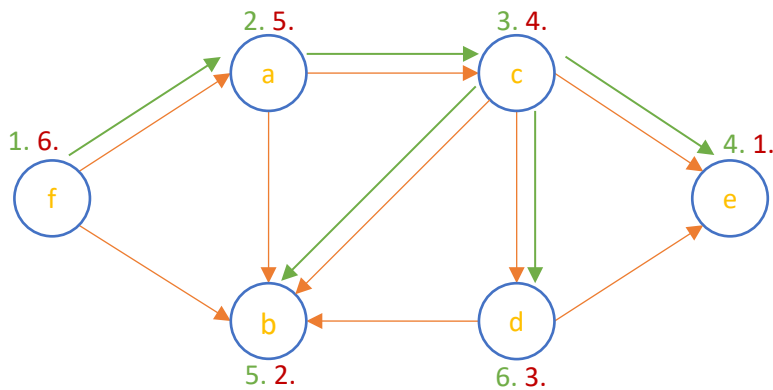
❖ $BFS(G, u): O(n_i^2)$ vagy $O(n_i + e_i)$

❖ $n = \sum n_i$ $e = \sum e_i$

DFS (mélységi bejárás)

(Depth first search)

- ❖ elve: megyek előre, amíg új csúcsba tudok menni és ha elakadok (nincs él új csúcsba), akkor visszalépek 1 élnyt (ahonnan idejöttem) és új élet próbálok

- ❖ **elérési szám:** ahányadikként kerül bejárásra
- ❖ **befejezési szám:** ahányadikként fordulok vissza

DFS(G)

- ❖ $bejárva[v] = 0$ minden $v \in V$ -re
- ❖ $T = \emptyset$
- ❖ pszeudo-kód:


```
for v=1 to n:
    if bejárva[v]==0:
        DFS(G, v)
```

DFS(G, u)

- ❖ $bejárva[u] = 1$
- ❖ pszeudo-kód:

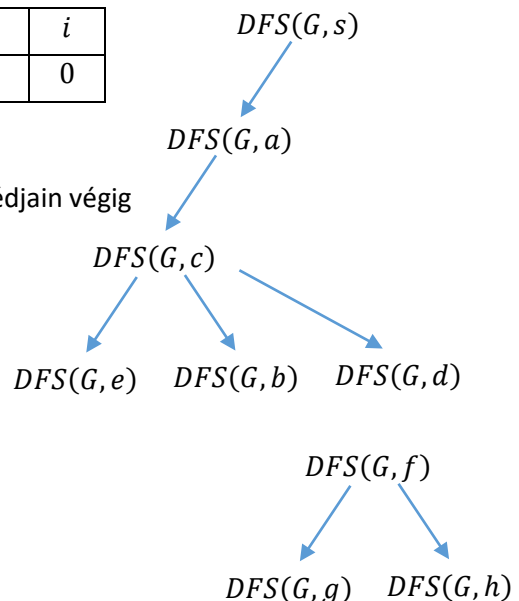

```
for minden w szomszédjára u-nak:
    if bejárva[w]==0:
        (u, w) T-be
        DFS(G, w)
```

Példa

- ❖ eleje:

1 = s	2 = a	3 = b	c	d	e	f	g	h	i
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

- ❖ $bejárva[s] == 0 \rightarrow$ igen $\rightarrow DFS(G, s)$
- ❖ végig haladás s szomszédjain:
 - $s \rightarrow a: bejárva[a] == 0 \rightarrow DFS(G, a): a$ szomszédjain végig
 - $s \rightarrow b$ (ha a-s ág kész):
 - $a \rightarrow c: bejárva[c] == 0 \rightarrow DFS(G, c)$
 - $a \rightarrow b \dots$
 - ezután $bejárva[s, a, b, c, d, e] = 1$ különben 0 de $bejárva[f] = 0$

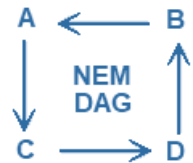

- ❖ megjegyzés:
 - G lehet irányított/irányítatlan
 - ciklikus \rightarrow erdő (sok fa)
 - G irányítatlan összefüggő-e? – feszítőfa, ha igen
 - befejezési számok által eldönthető, hogy irányított gráfban van-e irányított kör

DAG (irányított körmentes gráf)

(Directed acyclic graph)

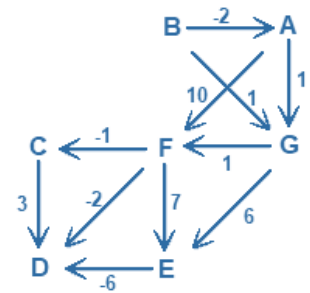
- ❖ irányított gráf, melyben nincs irányított kör
- ❖ topológikus sorrend: ha minden él kisebb sorszámból nagyobb sorszámba megy
- ❖ minden DAG rendelkezik topológikus sorrenddel
- ❖ DFS-sel bejárás, befejezési számai fordított sorrendben = DAG topológiai sorrendje (ha nem alkot topológikus sorrendet, akkor a gráf biztos nem DAG)
- ❖ gráfban van topológikus sorrend → biztos nincs benne kör és biztos DAG

Példa

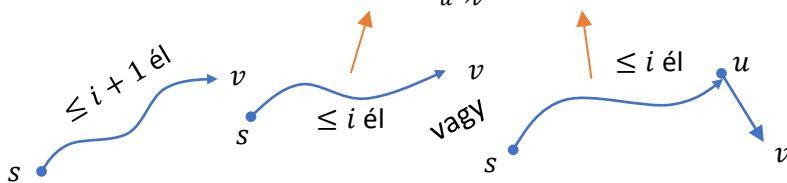
- ❖ topológikus sorrend: $B \rightarrow A \rightarrow G \rightarrow F \rightarrow C \rightarrow E \rightarrow D$
- ❖ élsúlyozott DAG-ban legrövidebb, -hosszabb út keresése

B	A	G	F	C	E	D
0	-2(B)	1(B-G) -2+2(B-A-G)	-2+10(B-A-F) 1+1(B-G-F) -2+1+1(B-A-G-F)	-2+10-1(B-A-F-C) 1+1-1(B-G-F-C) -2+1+1-1(B-A-G-F-C)	1+6(B-G-E) -2+10+7(B-A-F-E) 1+1+7(B-G-F-E) -2+1+1+7(B-A-G-F-E)	1+6-6(B-G-E-D) -2+10+7-6(B-A-F-E-D) 1+1+7-6(B-G-F-E-D) -2+1+1+7-6(B-A-G-F-E-D) -2+10-1+3(B-A-F-C-D) 1+1-1+3(B-G-F-C-D) -2+1+1-1+3(B-A-G-F-C-D) -2+10-2(B-A-F-D) 1+1-2(B-G-F-D) -2+1+1-2(B-A-G-F-D)
-	-2(B)	min: 0(B-A-G) max: 1(B-G)	min: 0(B-A-G-F) max: 8(B-A-F)	min: -1(B-A-G-F-C) max: 7(B-A-F-C)	min: 7(B-G-E) max: 15(B-A-F-E)	min: 0(B-G-F-D) max: 10(B-A-F-C-D)

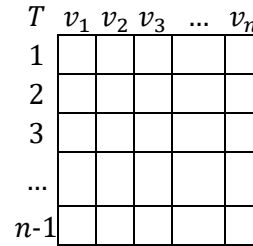
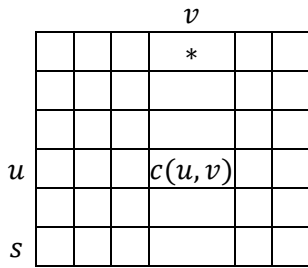
Bellman-Ford algoritmus

- ❖ cél: legrövidebb út keresés s csúcsból
- ❖ input: G élsúlyozott gráf (nincs negatív kör), s csúcs
- ❖ feladat: s -ből minden v csúcsba legrövidebb út és ennek hossza
- ❖ algoritmus:
 - elve: $T[i, v]$ = minimális hosszú út hossza s -ből v -be, ahol az úton legfeljebb i él van
 - $i = 1, 2, \dots, n - 1$
- ❖ mivel nincs negatív kör → legrövidebb úton nincs kör
- ❖ legrövidebb út $\leq n - 1$ élből áll
- ❖ $T[i, v] = f(x) = \begin{cases} 0 & \text{ha } v = s \\ c(s, v) & \text{ha van } s \rightarrow v \\ \infty & \text{különben} \end{cases}$
- ❖ $P[i, v]$ = minimális út $\leq i$ éllel honnan érkezik v -be
- ❖ $P[i, v] = s \quad \forall v \in V$ -re
- ❖ $i \rightarrow i + 1$
- ❖ $T[i + 1, v] = \min\{T[i, v], \min_{u \rightarrow v}\{T[i, u] + c(u, v)\}\}$

- egyik: $\leq i$ él
- másik: $\leq i + 1$ él
- ❖ $P[i + 1, v] =$

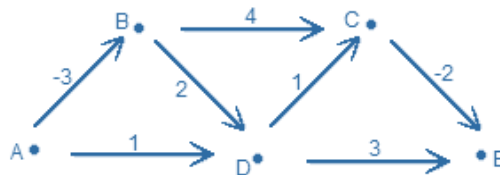
- $P[i, v]$ ha $1 < 2$.
- vagy u ha $2 < 1$. és a 2. min u -nál van
- ❖ lépésszám:
 - G mátrixos esetén

- eleje: $O(n)$
- $i+1$. sor kiszámolása = n db $T[i+1, v]$ -t kiszámolni
- egy darab ilyen: $O(n) < - O(n^2)$
és van $O(n)$ sor $\rightarrow O(n^3)$
- G éllistas:
 - $i+1$ sávban $T[i+1, v]$ kiszámolása $O(d_{be}(v))$
 - ha van fordított éllista: $O(n+e)$ -ben
 - teljes $i+1$ sor: $\sum O(d_{be}(v)) = O(e)$
 - összes sor: $O(n \cdot e)$
- megjegyzés:
 - ha $T[i+1, v] = T[i, v] \rightarrow$ leállhat
 - ha kiszámolok még egy sort:
 - ◆ $T[n, v] = T[n-1, v]$ minden v -re?
 - ◆ 1. eset:
 - ha minden $T[n, v] = T[n-1, v] \rightarrow$ nincs negatív kör
 - mert ekkor minden $T[i, v]$ ugyanaz, akármilyen nagy az i
 - ha van negatív kör \rightarrow nincs így
 - ◆ 2. eset:
 - ha $T[n, v] \neq T[n-1, v]$ legalább egy v -nél
 - $\rightarrow \leq n$ élű út rövidebb, mint az $\leq n-1$ élű út
 - \rightarrow biztosan van negatív kör

Példa

A	B	C	D	E
0A	-3A	*	1A	*
0A	-3A	1B	-1B	4D
0A	-3A	1B	-1B	-1C
0A	-3A	1B	-1B	-1C

Hatékonyaság

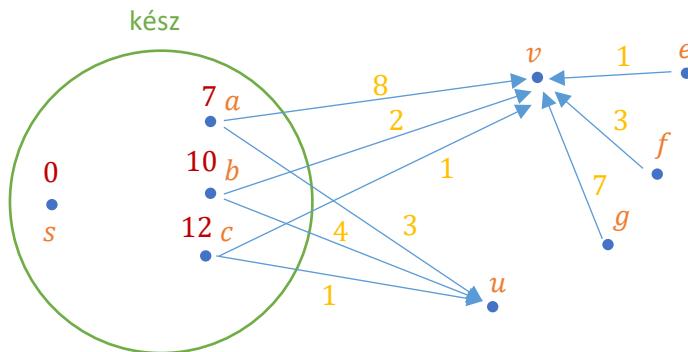
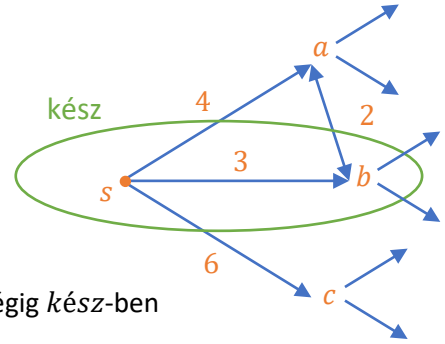
név	mikor	lépésszám	
		mátrixos	éllistas
BFS	nincs súlyozás = minden súly 1	$O(n^2)$	$O(n+e)$
legrövidebb út DAG-ban	G DAG	$O(n^2)$	$O(n+e)$
Dijkstra	minden élsúly ≥ 0	$O(n^2)$	$O(e \cdot \log n)$
Bellman-Ford	nincs negatív kör	$O(n^3)$	$O(n \cdot e)$

Dijkstra algoritmus

- ❖ tegyük fel, hogy $c(f)$ élsúly ≥ 0
- ❖ ba él mentén út $\underbrace{\text{távolság}(b)}_{=3} + \underbrace{c(b,a)}_{=2} = 5$

❖ ötlet:

- kész halmaz: azon csúcsok, amikre ismerem a minimum utat
- tömb: $\text{távolság}[v] = \begin{cases} \text{min út } v\text{-be, ha } v \in \text{kész} \\ * & \text{ha } v \notin \text{kész} \end{cases}$
- tömb: $d[v] =$ legrövidebb olyan út hossza s -ből v -be, ami végig kész-ben megy, kivéve az utolsó élel
 - tömb akkor nem $*$ ha $v \notin \text{kész}$

$$d[v] = 12 \quad d[u] = 10$$

❖ algoritmus:

- $\text{kész} = \{s\}$
- $\text{távolság}[v] = \begin{cases} 0 & \text{ha } v = s \\ * & \text{különben} \end{cases}$
- $d[v] = \begin{cases} * & \text{ha } v = s \\ c(s, v) & \text{ha } s \rightarrow v \\ \infty & \text{különben} \end{cases}$
- $\text{honnan}[v] = s \forall v \in V \leftarrow$ honnan jött az ismert legrövidebb út s -ből v -be
- pszeudo-kód:

while van olyan csúcs, amire $d[v] \neq x$ és $d[v] \neq \infty$:

v^* az a csúcs, amire $d[v]$ minimális:

v^* kész-be megy

$\text{távolság}[v^*] = d[v^*]$

$d[v^*] = *$

for minden w szomszédjára v^* -nak

ha $\text{távolság}[v^*] + c(v^*, w) < d[w]$:

$d[w] := \text{távolság}[v^*] + c(v^*, w)$

$\text{honnan}[w] := v^*$

Példa

távolság				
A	B	C	D	E
0	*	*	*	*
0	3	*	*	*
0	3	*	5	*
0	3	*	5	6
0	3	7	5	6

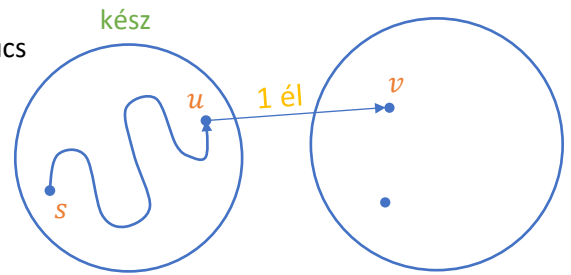
$A \rightarrow D \rightarrow E$

kész					
	A	B	C	D	E
$s = A$	*	3	∞	5	∞
A, B	*	*	8	5	∞
A, B, D	*	*	7	*	6
A, B, D, E	*	*	7	*	*
A, B, D, E, C	*	*	*	*	*

honnan				
A	B	C	D	E
A	A	A	A	A
A	A	B	A	A
A	A	D	A	D
A	A	D	A	D

Dijkstra algoritmus (folytatás)

- ❖ input: G irányított gráf, élsúlyozott, ahol $c(f) \geq 0$ és s csúcs
- ❖ cél: s -ből \forall más csúcsba minimum út és hossza
- ❖ elve \rightarrow
- ❖ $távolság[u] = s$ -ből u -ba menő minimum út hossza
- ❖ $d[v] =$ minimum olyan út hossza $s \rightsquigarrow v$ -be, ahol $s \rightarrow$ valami u -ig *kész*-ben és utána 1 éllel $u \rightsquigarrow v$
- ❖ $honnan[v] =$ melyik *kész*-beli csúcsból jön a legjobb út
- ❖ $kész = \{s\}$
- ❖ $távolság[u] = \begin{cases} 0 & \text{ha } u = s \\ * & \text{különben} \end{cases}$
- ❖ $d[v] = \begin{cases} * & \text{ha } v = s \\ c(s, v) & \text{ha } s \rightarrow v \\ \infty & \text{különben} \end{cases}$
- ❖ $honnan[v] = \begin{cases} s & \text{ha } v = s \\ s & \text{ha } s \rightarrow v \\ * & \text{különben} \end{cases}$
- ❖ algoritmus:


```

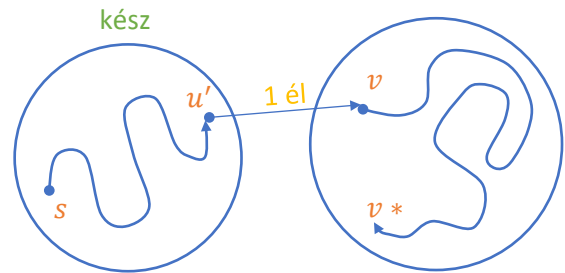
while van olyan v csúcs, amire d[] = *, ∞:
    v* = min d[]-jú csúcs
    v* kész-be
    távolság[v*] := d[v*]
    d[v*] := *
    for ∀ w szomszédjára v*-nak:
        if d[w] = *: // w ∉ kész
            if távolság[v*] + c(v*, w) < d[w]:
                d[w] := távolság[v*] + c(v*, w)
                honnan[w] := v*
    
```

Lépésszám

- ❖ G mátrixosan adott:
 - eleje: $O(n)$
 - *while* ciklus: $\leq n - 1$ loop van (mert minden körben 1 csúcs \rightarrow *kész*)
 - 1 loopban:
 - 1 *min* keresés: $O(n)$
 - távolság, d : $O(1)$
 - *for* ciklus: $\leq 5 \cdot n$ mert $v *$ teljes sorának végigjárása a mátrixban $\rightarrow O(n)$
 - $\rightarrow LSZ = O(n^2)$
- ❖ G éllistas:
 - eleje: $O(n)$
 - *while* loopok (összesen):
 - $(n - 1)$ minimumkeresés $O(n^2)$
 - de *for* ciklus: $v *$ esetén $O(d(v*))$ lépés \rightarrow összesen: $O(e)$
 - $\rightarrow LSZ = O(n^2 + e) \quad e \leq n^2 \rightarrow O(n^2)$
 - megjegyzés:
 - ha $d[v]$ -ket egy kupac (heap) adatszerkezetben tároljuk \rightarrow *min* keresés $O(\log n)$ és *for* ciklus lefut $O(d(v*) \log n)$ -ben $\rightarrow O(e \cdot \log n)$ -ben megy

Helyesség

- ❖ kéne: $távolság[v]$ minden v -re jó
- ❖ $távolság[v] = \min s \rightsquigarrow v$ út hossza
- ❖ indukcióval: kész-be kerülés sorrendje szerint
 - $távolság[s] = 0$ helyes (nincs negatív él)
 - tegyük fel, hogy \forall $távolság[u]$ helyes adott pillanatban \rightarrow következő csúcsra, ami kész-be kerül (v^*)-ra is igaz:
 - $távolság[v^*] = \min s \rightsquigarrow v^*$ út hossza – ezt kell belátni
 - $\hookrightarrow d[v^*] = távolság[u^*] + c(u^*, v^*)$
 - kell:
 - A: van $távolság[u^*] + c(u^*, v^*)$ hosszú út $s \rightarrow v^* \rightsquigarrow ba$
 - B: \forall út $s \rightsquigarrow v^*$ -ba $\geq d[v^*] = távolság[u^*] + c(u^*, v^*)$ hosszú
 - A:
 - v^* -ba azaz út, ami \min út
 - $\underbrace{s \rightsquigarrow u^* \rightsquigarrow v^*}_{távolság[u^*] + c(u^*, v^*)} \leftarrow$ jó út
 - B:
 - tegyük fel hogy van egy út $U s \rightsquigarrow v^*$ -ba megmutatom
 - u hossza $\geq d[v^*] \rightarrow \checkmark$
 - u hossza = $s \rightsquigarrow u'$ rész hossza + $c(u', v')$ + $u' \rightsquigarrow v^*$ rész hossza \geq
 $\underbrace{távolság[u'] + c(u', v')}_{1} + \underbrace{v' \rightsquigarrow v^*}_{2} \geq \underbrace{d[v'] + v' \rightsquigarrow v^*}_{2} \geq d[v''] \geq \underbrace{d[v^*]}_{3}$
 - 1: mert $távolság[u']$ helyes $\rightarrow \forall$ út u' -be $\geq távolság[u']$ hosszú
 - 2: mert $d[v'] = \min$ olyan út hossza, ami kész-ből 1 éllel megy v' -be
 - 3: $d[v^*] \leq d[v']$ mert v^* -ot választom most éppen be a kész-be

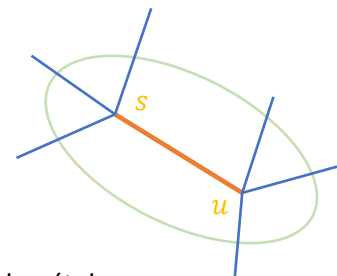

Feladat

- ❖ adott n város köztük közvetlen utak
- ❖ útfelújítás tervezése:
 - minden közvetlen útra ismert a költség
 - cél: bárhonnan bárhova el lehessen jutni (nem feltétlenül közvetlen út)
 - minimális költség
- ❖ gráfosan:
 - input: élsúlyozott n csúcsú irányítatlan, összefüggő G gráf (nem negatív élek)
 - cél: minimális összsúlyú rész (néhány él)
 - összefüggő részt alkotnak
 - körmentes – ha van kör: egy éle eldobható
 - minden csúcs lefednek
 - ↳ feszítőfa

Algoritmus

- ❖ ötlet:
 - indulás s csúcsból – innen fa építése
 - \forall lépésben +1 él választása a fába
 - amíg \forall csúcsot elérek
- ❖ pontosabban:
 - *lefedve* halmaz: akiket elért a fa
 - \forall lépésben a minimális élt, ami kimegy *lefedve*-ből – épülő fába bevétel
- ❖ pszeudo-kód:


```

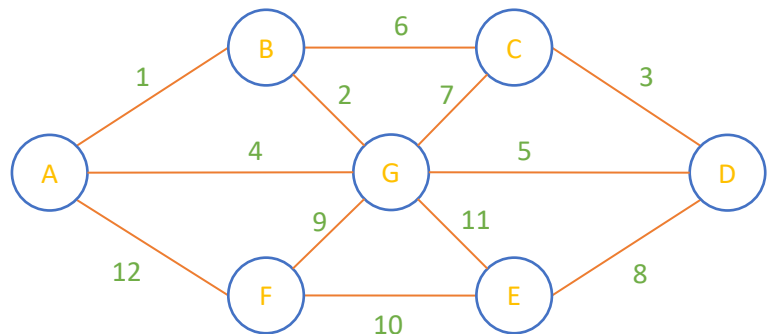
lefedve={s}
F=∅ //épülő fa
while van lefedve-ből kilépő él:
    min [ilyen él] (u,v) [(u∈) lefedve]
    (u,v) F-be
    v lefedve-be
    
```

Prím algoritmus

- ❖ összefüggő súlyozott gráf minimális feszítőfájának meghatározása
- ❖ kiinduló csúcs kiválasztása – s
- ❖ fa csúcsainak kiválasztása, majd a gráf többi csúcsa közt futó élek közül mindig a legkisebbet
- ❖ kiválasztott él nem fabéli csúcsa: áttétel a fába az éllel együtt
- ❖ tömb: *lefedve*: már felfedezett csúcsok
- ❖ F : épülő feszítőfa

Példa

F	<i>lefedve</i>
AB	A
BG	B
GD	G
DC	D
DC	C
DE	E
GF	F

- ❖ be lehetne látni, hogy LSZ-a: $O(n^2)/O(e \cdot \log n)$
- ❖ helyesség: belátható